

Освітня практика під час пандемії COVID-19

Поширюємо короткий огляд заходів, що їх вжили уряди Бельгії, Італії та Литви, а також поділимося кількома багатообіцяючими освітніми практиками, що виникли під час пандемії та реалізовані проектом EDUCAS (Бельгія, Італія, Литва).

Огляд заходів для садочків і шкіл у кожній країні:

У **Бельгії** дитячі дошкільні заклади та позашкільні центри догляду залишалися відкритими протягом усього періоду пандемії (карантин в країні було введено 13 березня), на першій фазі – для дітей батьків, які працюють на «критично важливих» роботах, а також для сімей з соціально вразливих груп. З 15 травня відкрилися деякі класи початкових шкіл, а з 2 червня – усі дитячі садки та початкові школи, причому з гнучкими правилами щодо фізичної дистанції (наприклад, в дитячих садках фізичне дистанціювання не передбачене. У початковій школі дотримання такої дистанції не потрібне під час «вільних ігор»).

В **Італії** карантин у перші два місяці був дуже суворим: перші постраждалі регіони «закрилися» ще 23 лютого, а потім карантин поширився на всю країну. Зняття карантину розпочалося 4 травня, але всі заклади дошкільної освіти та школи досі залишаються зачиненими, і наразі невідомо, чи відчинять вони свої двері у вересні. У деяких місцевостях триває організація літніх таборів. В країні триває дискусія про те, коли і як відкривати школи, а батьки, вчителі та відповідні організації вдаються до періодичних протестів, заявляючи про недостатню увагу до дітей та родин протягом усього періоду пандемії.

Литва ввела загальнонаціональний карантин 16 березня, термін дії якого закінчується 16 червня. Зкладам дошкільної освіти та центрам розвитку для маленьких дітей дозволили продовжити роботу з 18 травня. Деякі дошкільні заклади функціонували в період карантину, приймаючи дітей батьків, які працюють на «критично важливих» роботах. Понад 90% державних послуг у Литві доступні онлайн. Починаючи з 2006 року 92% шкіл запровадили дистанційне навчання. Міністерство освіти Литви придбало та взяло в оренду 35 тис. комп'ютерів для вразливих сімей, що дозволило їм долучитися до дистанційного навчання. З квітня Національна телекомпанія пропонує одногодні освітні активності для дітей дошкільного віку та їхніх батьків.

Приклади натхнених освітніх практик у період пандемії COVID-19

Підтримувати повсякденних контактів:

- Ми започаткували ініціативу «Lontani ma insieme» (Далеко, але разом), щоб щодня надавати тематичну підтримку віртуальними каналами і «залишатися» з дітьми кожного дня. Читання, пісні, заходи та поради поширюються серед сімей за допомогою чатів та відкритих платформ (Італія).
- У нас є блог для розміщення відео/фотографій практикуючих педагогів та вчителів, а також для можливих заходів, які можна виконувати вдома. Діти та сім'ї також можуть розміщувати свої повідомлення у цьому блозі (Бельгія).
- На початку карантину ми запитували у родин, чи є у них комп'ютери та інтернет-зв'язок. Сім'ї, що не мали їх, отримали від нас ноутбуки та планшети. Крім того, ми забезпечили підключення до Інтернету тим, у кого його не було (Литва).

Пам'ятати про індивідуальні стосунки:

- Вихователі / практикуючі педагоги регулярно дзвонять кожній дитині та сім'ї, щоб поговорити та з'ясувати, як у них справи. При цьому важливо почути про індивідуальні потреби кожного. Деякі батьки хочуть просто поговорити, іншим потрібні матеріали та вправи, декому потрібен ноутбук або WIFI-зв'язок, а ще хтось потребує емоційної підтримки. Важливо пам'ятати, що всі сім'ї та діти різні. Важливо слухати. Також важливо передбачити різні способи комунікації. З деякими сім'ями працює щось одне, а з іншими – щось інше (Бельгія).
- Не всі батьки використовують онлайн-інструменти, не всі бажають (чи можуть) увійти та поділитися інформацією. Нам потрібно враховувати різноманітність, і сьогодні це актуально як ніколи (Литва).
- Ми пропонуємо педагогічну підтримку батькам, якщо вони цього хочуть. Наприклад, вони обмінюються думками про те, як розмовляти про коронавірус з дітьми (Литва).

Не все має відбуватися онлайн:

- Раз на тиждень практикуючі педагоги / вихователі (у парах) приносять кожній дитині та родині «пакунки» з матеріалами та ідеями для занять удома. Таким чином, вчителі також можуть особисто (підтримуючи дистанцію) зустрічатися з кожною дитиною / членами родини (Бельгія).
- Віднедавна ми плануємо запрошувати невеликі групи дітей (особливо з дитячих садків, що залишаються зачиненими) до шкіл, і навіть пропонуємо самостійно забирати їх з дому (Бельгія).

Інклюзія для всіх:

- Це одна з найбільших проблем ситуації, що склалася: підтримувати контакти з усіма. Ми намагаємося поєднувати онлайн-засоби з телефонними дзвінками та домашніми візитами (Бельгія).
- Раз на тиждень тренер «зустрічається» в Інтернеті з вихователями / практикуючими педагогами, щоб роз'яснити ситуацію, вислухати їхні переживання, та спільно знаходити нові підходи. Загалом, у цей період ми прагнемо підтримувати стосунки

один з одним і думати про всіх – про дітей, батьків та освітян. Це наше бачення турботи (Італія).

Контакти серед батьків та дітей:

- Вихователі / практикуючі педагоги створили онлайн-групи, щоб батьки могли «зустрічатися». Такі моменти дуже важливі для родин, оскільки обмін – це спосіб ділитися та підтримувати один одного у складній ситуації (Італія).
- Сім'ї / діти підтримують контакти за допомогою віртуальних зустрічей. Щоп'ятниці ми організовуємо віртуальні дзвінки для дітей. За допомогою таких «конференц-дзвінків» вони можуть бачити одне одного (Литва).

Ситуація з COVID-19 доводить визначальну роль галузі освіти дітей раннього та дошкільного віку у підтримці благополуччя дітей та сімей. Вона виявляє виклики, що виникають із просуванням інклюзії та рівноправ'я у наших суспільствах. Вона демонструє мотивацію та наполегливу працю, що її з любов'ю виконують професіонали у галузі освіти та догляду за дітьми раннього віку, а також актуальність взаємозв'язку між «освітою» та «доглядом». Вона наголошує на центральній ролі соціально-емоційного благополуччя дітей в їхньому навчанні і показує, наскільки важливими у житті дітей та родин є взаємодія та стосунки.

Як зазначив один з освітян, «Ця ситуація показує, що турбота є найважливішим елементом ідентичності нашої роботи, і це просто фантастика!»

Політичний вибір кожної країни у цій надзвичайній ситуації, показує «місце», яке відводиться дітям та сім'ям у наших суспільствах. Ми сподіваємося, що голоси професіоналів, дітей та родин лунатимуть дедалі голосніше та переконливіше, впливаючи на поширення «культури educate» на політичному рівні.

Фото@Caroline Boudry

Матеріали підготовлено на основі <https://www.issa.nl/content/educas-project-focuses-educare-practices-during-covid-19-pandemic>